

HMS GLORIOUS L-ISTORJA.. IT-TRAĞEDJA (3)

RONALD BUGEJA

Fajl Indikat u registrat bin-numru M/05368/40 huwa il-kontenut fejn kien moħbiha ir-rapporti kollha kif ukoll provi valdi fuq l-HMS Glorious u iż-żewġ bastimenti li għerqu fi tragedja waħda. Dan kien ġie s-sigillat għal mitt (100) sena u ma kellux jinfetañ qabel ma jgħaddi dan iċ-ċentinarju fuq ordni ta' Winston Churchill u l-Parlament Ingilż. Fil-fatt fuq dan il-fajl insibu mmarkata s-sena 2041 is-sena li fiha kien permess li jinfetañ. Illum nifhmu li l-pjan ta' Sur Churchill kien illi minn dak iż-żmien tal-ġħarqa tal-Glorious sa mitt sena wara, ħadd ma kien ser jibqa' ħaj u għalhekk certu nuqqasijiet u żbalji kontinwi kienu ser jibqgħu miſturin.

Waħda min-noti kienet thalliet mill-Kmandant Le Gegt li kien stazzjonat fuq il-bastiment H.M.S. Diana. Dan il-bastiment kien qiegħed jeskorta lill-H.M.S. Ark Royal. Huwa qal fin-nota tiegħu li għall-ħabta ta' 3:00Hrs kien qiegħed jintbagħat messaġġ minn fuq il-Glorious permezz tal-Leading Signalman Reading. Il-messagg kien jaqra hekk:

"Request Permission to part company and proceed ahead to Scapa Flow to make preparations for impending courts martial".

Fiż-żmien il-gwerra din it-tragedja kienet intnessiet xi ftit biss skont ħafna minn niša Maltin waħda minnhom il-bużnanna tiegħi Tereża baqgħu jistaqsu x'ġara minnhom, x'ġara mill-għeżeż tagħhom! Fejn ftit li xejn ħadu risposta dwarhom. Wara li għadda ftit taż-żmien gewwa l-Ingilterra, din it-tragedja reggħet bdiet tissemma' mhux ħażin u il-poplu beda jistaqsi u riedu li Gvern jagħnati tweġiba izda din ma waslet qatt. Waslet biss meta il-Qorti tal-Militar iddeċċieda li dan il-fajl għandu jinfetañ taħbi sigurta stretta u ftit minnies kellhom dritt li jaraw il-kontenut ta' ġewwa fih.

F 61 PG 78 L-incident bejn Hms Glorious u SS Florida f'Gilbiltera

Dan ġara fit-12 ta' Mejju tall-1993.

L-informazzjoni vera bdi et-ħierga fil-beraħ sas-sena 1996 fejn hemm bdew ħerġin l-ewwel manuskritti u rap-

porti. Fatti li kienu nżammu sigrieti sabiex certu affarrijiet ma ħarġux fil-beraħ. L-ewwel fatt kien jinvolvi lill-Kmandant John Heath. F'din 1-intervista Heath kien qal illi

qabel ma' l-H.M.S. Glorious salpat minn Scapa Flow, is-sitwazzjoni kienet waħda inkontrollabbli u li l-Kaptan tal-Glorious Guy D'Oyly Hughes ma kelli l-ebda ħjiel

u esperjenza ta' kif taħdem is-Sistema ta' sigurtà lill-bastiment mill-ajru!

It-tieni kien ir-rapport li kien sar Robert McBride li kien baqa' ħaj mit-tragedja

u wara li kien qatta żmien il-gwerra bhala prigunier, kif spiċċat il-gwerra huwa mar jgħix gewwa Victoria fl-Australja u lanqas il-familjari tiegħu gewwa l-Ingliterra ma kien jafu b'dan! Fil-fatt Robert kien mejjet għal familjari tiegħu iż-żda snin wara kien għamel kuntatt magħħom fejn għarrāfhom li hu kien baqa' ħaj mill-ġħarraq tal-Glorious. Hu kien sqarr li kien intbagħat messaġġ minn fuq il-Glorious, xi ħażżeġ li l-awtoritajiet Inglizi kien caħdu għal kollob. Robert McBride kien telegraphist u Air Gunner fuq il-Glorious. Hu dak il-ħin kien qiegħed fil-posta tiegħu u ra u sema dan il-messaġġ jintbagħat minn fuq il-Glorious. Il-messaġġ kien jgħid hekk:

2 PB (Pocket battleships) bearing 310 degrees 8 miles distance followed by the positions.

Il-messaġġ kien ċar u tond, u mhux kif kien qalu l-awtorijiet dak iż-żmien. Il-Glorious qatt ma bagħnat messaġġi li kien jidher jindikaw li kien segwiti minn battlecruisers. Li ma kinux jafu l-Inglizi kien li l-messaġġ kien gie interċettat mill-Code Breakers Unit fil-Germanja u dan minħabba n-nuqqasijiet li l-Inglizi kellhom fuq l-ordni ta' kif jidħlu l-messaġġi sigrieti bejn il-bastimenti u dan messaġġ kien gie interċettat.

L-uniku ħjiel li kellhom l-awtoritajiet Inglizi kien is-sinjal li Harry Hinsley kien irnexxilu jinterċetta fuq il-pożizzjoni tal-bastimenti Germaniżi iż-żda l-awtoritajiet hadd minnhom ma ta' kasu! L-Inglizi saru jafu u ikk-fermaw dak li kien interċetta Harry propju wara l-ġħarqa u gie žvelat mill-Germaniżi stess li l-messaġġ kien gie interċettat u li dan qatt ma wasal fil-kwartieri Inglizi gewwa Navrik, Għalhekk dan wassal sabiex l-Inglizi qatt ma kellhom rapport wieħed li juri li mill-Glorious intleħmu xi bastimenti resqin lejhom.

It-telegrafista tal-Glorious baqa' jibgħat il-messaġġi. L-uniku bastiment li kien viċin il-Glorious u li kien irċieva l-messaġġ kif ukoll li seta' jgħin f'din il-biċċa,

F 26 PG 53 Ir-RE Haakan VII ta' Norveġija flimkien ma' ibnu Princep Olan, dan ritratt gie miġbut minn fuq Destroyer Hms Devonshire fl-istess hin meta Hms Glorious għet Attakata

kien il-bastiment H.M.S. Devonshire. Iż-żda dan beda jbaħħar fuq silenzju assolut u taħt ordni ta' Churchill in-nifsu u dan minħabba li kien qiegħed igorr il-familja rjal, Parlamentari u familjari tagħhom u id-deheb kollutan-Norveġija lejn l-Inghilterra. Għalhekk ma setax ibaħħar biċċ-channels tar-radju miftuħni.

Rapport iehor li kien ukoll qed jikkonferma dan kollu kien gie miktab mit-telegrafista Trevor Jenkins li kien hu li rċieva l-messaġġ tal-Glorious Trevor kien jaf biżżejjed li l-HMS Glorious u iż-żewġ bastimenti tagħha ma setgħat qatt tlaħha mal-qawwa tal-bastimenti Germaniżi u għalhekk iż-żewġ battlecruisers kien ser jgħerqu lill-Glorious, kif fil-fatt għara.

Trevor ħalla postu u tela' biex jwassal il-messaġġ tiegħu lill-Kaptan James Cunningham u lil Midshipman David Corkhill iż-żda dawn l-ebda wieħed minn-hom ma tah ħjiel li kien sejrinej tiegħi azzjoni u jdawwru r-rotta lejn il-Glorious. Trevor ma setax jemmen dak il-ħin kif kien jafu b'dan kol lu u kien se jħallu dan kollu jiġi mingħajr ma tittieħed azzjoni. Trevor Jenkins kien qal li qatt m'għandek tabbanduna lil xi ħadd fil-ħaġra meta kien jafu li qiegħdin jgħiġi tgħidha.

Huwa kien cert fuq rapport tiegħu fejn kiteb li iż-żewġ battlecruisers kienu fi triqithom lejn dik id-direzzjoni u fil-fatt fis-7 ta' Ġunju 1940, Scharnhorst u Gneisenau kienu digħi daħlu f'Arctic Circle. Sir Harry Hinsley ma setax jifhem kif l-awtoritajiet Inglizi dak il-ħin lanqas biss indenjaw ruħhom jibagħtu messaġġ ta' alert lejn il-flotta u ma tawx kas ta' dak li hu kien intraċċa!

F 22 PG 52 Il-Kaptan Commander Charles Glasfurd fuq Hms Acasta li miet ukoll f'traġedja tal-Hms Glorious kien l-ahhar bastiment li għereq f'din traġedja